

Мақаланың авторы не докторанттың заңнамасын Қостанай облысының <https://www.kazakhstan.gov.kz> сайтында жариялады.

Алматы облысындағы заңгерлік кеңесшісінің заңнамасын Қостанай облысының <https://www.kazakhstan.gov.kz> сайтында жариялады.

Мұратова Аяу

студентка 3 курсқа заңгерлік факультетінің ҚазНУ інісінің алы-Фариди

Ақболатова М.Е.

старишінің заңгерлік кафедрасының заңгерлік факультетінің ҚазНУ інісінің алы-Фариди

ҚОҒАМДЫҚ ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚАРСЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫҢ ЖАЛПЫ СИПАТТАМАСЫ

Қылмыстық заңның ең басты міндеттерінің бірі – адам, қоғам, мемлекет мүдделінің қорғау болып табылады. Қылмыстық құқық және құқық саласы ретінде адамды, оның құқықтары мен бостандықтарын, қоғамды және мемлекетті қылмыстық қол сұғушылықтан қорғауға бағытталған қоғамдық қылмыстарды реттейді.

Қазақстан Республикасындағы барлық құқық салалары, оның ішінде Қылмыстық кодексте адамды қорғауды өзінің міндеті деп санайды. Қазақстан Республикасының ҚК-нің 2-бабында адам және азаматтың құқықтары, бостандықтары мен заңды мүдделерін қорғау ең басты міндет ретінде көрсетілген. Қазақстан Республикасында барлық заңдары және бостандықтарын қорғауға әруақатта артықшылық беріледі.

Құқықтық өмірде қылмыс жасайды, қоғамдық тәртіпті бұзды деген сөзді жиі естуге болады. Демек, мұндай әрекет жасаушылар білмей немесе қасақана заңдылықтан, құқық тәртібін бұзды. Соның нәтижесінде құқық бұзушылық пайда болады. Құқық бұзушылық дегеніміз құқыққа қарсы, қоғамға қайшы, тұлғалар арасында, қауіпті қиын деп танылып жазаланытын әрекет немесе әрекетсіздік. [1]

Қылмыс – бір адам арқылы емес бірнеше адамның бірігуі арқылы істелуі мүмкін. Бірнеше адамның қылмыс істеуінің нәтижесінде істелген қылмыстың мәні, одан туындайтын зиянын мойындау де жеке дара адам істелген жағдайы болатын адамдардың соның тұра анықтау қажеттілігі туындайды.

Қылмыстық кодексте жазалау қатерімен тыйым салынған айыпты қоғамдық қауіпті әрекет (іс-әрекет немесе әрекетсіздік) қылмыс деп танылады. Қылмыстық заңды ұқсастағы бойынша қолдануға жол берілмейді.

Қазақстан Республикасы Еуропа елдерінің қылмыстық құқықтарында, қылмыстың формальді анықтамаларына түсінік беруі орын алған, отандық заңнаманың қылмыстық құқықтарына тән, қылмыстық заңды, жазалау қатерімен тыйым салынған материалды-формальді анықтамаларға әрекет дәстүрін түрде орын алғандығы белгілі.

Егер қылмыстың түсінігі формальді анықтамаларға түсінік бере отырып қол сұғушылықтың құқыққа қарсы формальді белгілеріне сілтеме жасаса, ал материалдық анықтамалар формальді белгілерімен міндетті түрде материалды қоғамға қауіптілік, әрекет немесе әрекетсіздік болып табылады.

Қылмыстың түсінігі Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодекстің 9-бабында берілген. Осы кодексте жазалау қатерімен тыйым салынған айыпты қоғамдық қауіпті әрекет (іс-әрекет немесе әрекетсіздік) қылмыс деп танылады.

Берілген анықтамаларға сәйкес, қылмыс міндетті белгілерімен сипатталады. Бұл – қоғамға қауіптілік, оның құқыққа қайшылығы, қиналдық және жазаландық. Тек қана осы көрсетілген белгілердің жинақталуы болуымен ғана байланысты қол сұғушылық қылмыс болып табылуы мүмкін.

Қылмыстың бірінші белгісі – оның қоғамға қауіптілігі. Қоғамға қауіптілік – қылмыстың заңмен қарғалған қоғамдық қарым-қатынасқа нақты қауіптілікті туындатып немесе зиянын тигізетін қылмыстың объективті белгісі (әрекет немесе әрекетсіздік).

Қоғамға қауіптіліктің қылмыстың нақты түрдегі сипатын білдіретін белгісі болып табылады, яғни заң анықталуы тек осы қоғамға қауіптіліктің белгілерін анықтаумен ғана байланысты әрекет немесе әрекетсіздіктің қылмыс қалыптастыруға бағытталуына дәлелденіп көрсетіледі. Қоғамға қауіптілік іс-әрекеттің қоғамдық қатынастарына зиян келтіруі немесе зиян келтіру қаупін туғызуы белгілерімен сипатталады. Заң анықталуы, егер қол сұғушылыққа тыйым салуға міндетті түрде табы отырса, қауіп туындаған нақты әрекет немесе әрекетсіздікті анықтайды да қылмыс қатынасы жоққа айырылады.

Қоғамға қауіптілік – тек қылмысқа ғана қатысты деп айтуға болмайды. Әкімшілік құқық міндетін, қоғамға немесе мемлекетке және адамға зиян тигізеді. Бірақ олардың қоғамға қауіптілігі елеуір төмен. [2]

Предисловие

II том

СЕКЦИЯ «АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ УГОЛОВНОГО ПРАВА, УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО ПРАВА И КРИМИНОЛОГИИ»

Занров Ф. А. ПРОБЛЕМЫ БОРЬБЫ С КОРРУПЦИЕЙ В ОРГАНАХ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ВЛАСТИ И ПУТИ ЕЕ УСТРАНЕНИЯ.....	4
Абулбаев Р. А., Турекулов А. Б. ИСТОРИКО-ЮРИДИЧЕСКОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ БОРЬБЫ С ИЗГОТОВЛЕНИЕМ ИЛИ СЫБОМ ПОДДЕЛЬНЫХ ДЕНЕЖНЫХ ЗНАКОВ.....	5
Сефуллин А. А., Турекулов А. Б. КОРРУПЦИЯ КАК ГЛОБАЛЬНАЯ ПРОБЛЕМА СОВРЕМЕННОСТИ.....	5
Тажибайев Б. Н. ДЕНЕСАУЛЫҚ САҚТАУ МЕКЕМЕЛЕРІНДЕ ЕМДЕЛУШТЕ САПАСЫЗ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ МЕН ЖЕМҚОРЛЫҚТЫҢ ОРЫН АЛУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	6
Мұратова А. Ақболатова М. Е. ҚОҒАМДЫҚ ҚАУІПСІЗДІККЕ ҚАРСЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫҢ ЖАЛПЫ СИПАТТАМАСЫ.....	9
Қоспаев Ә. С., Атаханова Г. М. ТЕРРОРИЗМ: ҚЫЛМЫСТЫҚ ЖӘНЕ КРИМИНОЛОГИЯЛЫҚ АСПЕКТІСІ.....	11
Қуанышбаева Г. Б., Мұхамедиянова Г. Н. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚПЕН КҮРЕСУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	13
Аблет А. Ж., Атаханова Г. М. ҚЫЛМЫСТЫҚ ЖАУАПТЫЛЫҚТАН БОСАТУДЫҢ ЖАЛПЫ СИПАТТАМАСЫ.....	18
Бекензарова Б. МЕТОДЫ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ КОРРУПЦИИ.....	20
Әбдімәрова Ж., Атаханова Г. М. ҚЫЛМЫСТЫҚ ЖАУАПТЫЛЫҚТАН БОСАТУ МӘСЕЛЕСІ.....	21
Абыл Е., Бижанова А. Р. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚПЕН КҮРЕС БАРШАНЫҢ МІНДЕТІ.....	24
Алтықұлова М. Ж., Мұхамедиянова Г. Н. КӨМЕЛЕТКЕ ЖАСЫ ТОЛМАҒАНДАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ БІЛКІТІЛІП – ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚТЫҢ АЛДЫН АЛУ ҚҰРАЛЫ.....	26
Абасова М. К., Атаханова Г. М. ТЕРРОРИЗМ: ҚЫЛМЫСТЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ СИПАТТАМАСЫ.....	28
Аманбаев Ш. Н., Исабаева А. Б. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ ТЕОРИЯСЫНДА ЗАҢДЫ ТҮЛГАНЫҢ ОРНЫ.....	30
Гардт Л., Баянзина М. О. СМЕРТНІАЯ КАЗНЬ В ПРОЕКТЕ НОВОГО УК РК.....	32
Жарылқасынова М. Ж., Баянзина М. О. ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ МЕДИЦИНСКИМ И КИБЕРПРЕСТУПЛЕНИЯМ.....	34
Жосебай А., Базилова А. А. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚКА ҚАРСЫ КҮРЕС – БАСТЫ МІНДЕТ.....	35
Исмаилова Л. А., Дузбаева С. Б. ПРЕСТУПЛЕНИЯ ЭКСТРЕМИСТСКОЙ НАПРАВЛЕННОСТИ.....	36
Сағынбаев Т., Базилова А. А. КӨЛІК ҚЫЛМЫСТАРЫ ТҮСІНІП.....	38
Жамакеев Р., Базилова А. А. КӨЛІК ҚЫЛМЫСТАРЫНА ЖАЛПЫ СИПАТТАМА.....	39
Қыдырбаева М., Мұхамедиянова Г. Н. ҚҰ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ ЗАҢНАМАСЫН ЖЕТІЛДІРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	41
Абасова М., Базилова А. А. ЖЕКЕ АДАМҒА ҚАРСЫ ЖАСАЛҒАН ҚЫЛМЫС.....	45
Утеповсқона Н. К., Жұғралиева Б. М. МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВЫЕ СТАНДАРТЫ В СФЕРЕ МЕДИЦИНСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЖЕНЩИН-ЗАКЛЮЧЕННЫХ В УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНОЙ СИСТЕМЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	

Қазақстан 2050

I ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ

Алматы, Қазақстан, 2-12 сәуір 2014 жыл

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты студенттер мен жас ғалымдардың
халықаралық ғылыми конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

8-11 сәуір 2014 жыл

II ТОМ

I МЕЖДУНАРОДНЫЕ ФАРАБИЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ

Алматы, Казахстан, 2-12 апреля 2014 года

МАТЕРИАЛЫ

международной конференции студентов
и молодых ученых
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 8-11 апреля 2014 года

ТОМ II

I INTERNATIONAL FARABI READINGS

Almaty, Kazakhstan, 2-12 april 2014

MATERIALS

of International Conference of Students
and Young Scientists
«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, 8-11 april 2014

ТОМ II